

Noc dlhých nožov. Mohutné politické čistky v slovenskej polícii. Hamran odvoláva naprieč celým Slovenskom BEZ UDANIA DÔVODU a umožnil obvineným vyšetrovateľom Čurilla a spol. pokračovať v trestnej činnosti

- CZ24 News | 10. ríjna 2021

SLOVENSKO: Zemetrasenie, aké tu dlho nebolo. Dočasný policajný prezident Štefan Hamran vymieňa vysokých policajných šéfov – a to vo veľkom.

Využije na to aj narýchlo presadenú zmenu zákona, ktorá dáva ministrovi vnútra právomoc odvolávať riadiacich funkcionárov polície bez udania dôvodu. Ich nástupcov však Hamran nechce hľadať vo výberových konaniach, vyberať si bude podľa známostí a skúseností. Kľúčom má byť odbornosť, ale najmä poctivosť a slušnosť.

VIDEO: Bezpečnostný analytik Andor Šándor nevie, či zmeny povedú k očiste polície na Slovensku. Vidí tam systémový problém.

Hamran tvrdí, že čistiť políciu treba začať zhora nadol. Začal preto rovno na prezídiu. Odísť majú obaja viceprezidenti Jana Maškarová a Róbert Bozalka, šéfka Národnej kriminálnej agentúry (NAKA) Eva Kurrayová, riaditelia viacerých úradov, útvarov a odborov policajného prezídia, ako aj šesť z celkovo ôsmich krajských riaditeľov. Dočasne poverený šéf polície má už dokonca vytypovaných aj ich nástupcov.

Vedením NAKA bude dočasne poverený dlhoročný vyšetrovateľ Branislav Kišš. Na krajoch ostanú len dvaja riaditelia, ktorých Hamran nevymenoval. „Ja viem, kto tam má stoličku istú, lebo ich dlhé roky poznám, odvádzali dobrú prácu a nenechali sa ohnúť,“ vysvetlil dočasný policajný prezident na piatkovej tlačovej besede.

Aj na funkcie oboch viceprezidentov má už svojich favoritov. „Mám vytypovaných kandidátov. Ešte neprebehli detailné pohovory, ale mám predstavu, kto by mohol byť na týchto postoch. Na expozitúrach NAKA tiež určite bude niekoľko zmien, lebo sú nevyhnutné. Máme vykonaný rýchly personálny audit a vieme, kto ako v minulosti konal, kto sa ako správal, kto aké postoje zaujal, akým spôsobom pracoval a u koho sú veľmi vážne podozrenia, že pri výkone povolania nesledoval verejný záujem, ale záujem rôznych subjektov,“ priblížil spôsob výberu.

Napriek tomu, že hnutie OĽaNO deklarovalo ešte vo štvrtok transparentné výberové konania, Hamran naznačil, že sa na ne nespolieha. „Nadriadený je zodpovedný za výkony podriadených. Ja si myslím, že má teda plné právo určiť si svoj tím. Odborná komunita veľmi dobre vie, kto aké výkony podáva. Som toho názoru, že to má zastrešovať prezident Policajného zboru a príslušní nadriadení si majú vyberať svojich nižších riadiacich pracovníkov a radových príslušníkov. Na to potrebujeme paragraf 35 odsek 2, aby sme sa konečne raz a navždy dokázali zbaviť politických nominantov,“

uviedol Hamran.

Dočasný prezident polície priblížil, že už dohodnuté personálne výmeny sa udejú na základe dohody a so súhlasom odchádzajúcich funkcionárov. Keby však aj nesúhlasili, veľmi by si nepomohli. Ako v piatok upozornil denník Pravda, nepohodlných policajných funkcionárov sa bude možné zbaviť vďaka novej zákonnej úprave. Urobiť tak budú môcť práve cez obnovený paragraf 35 odsek 2 zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, SIS, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Hasičského zboru.

Bez uvedenia dôvodu

Dvere k výrazným personálnym zmenám v Policajnom zbore Hamranovi otvára pozmeňovací návrh poslanca OĽaNO a bývalého šefa vyšetrovacieho tímu Gorila Lukáša Kyselicu. Do zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru a ďalších ozbrojených zborov pripraveného od leta totiž v poslednej chvíli pridal pozmeňovací návrh, ktorým do zákona vrátil paragraf 35 odsek 2. Ten hovorí, že „ak si to vyžaduje dôležitý záujem služby, môže minister previesť aj bez uvedenia dôvodu nadriadeného na inú funkciu v tom istom mieste výkonu štátnej služby alebo do iného služobného úradu“.

Zmenu síce parlament už vo štvrtok schválil, stále však nie je platná. Zákon totiž musí ešte podpísať prezidentka Zuzana Čaputová. Odborový zväz polície ju už vyzval, aby zákon vetovala. „Verejne žiadame prezidentku Zuzanu Čaputovú, aby uvedený takto schválený zákon nepodpísala, vrátila ho späť do Národnej rady na opätovné prerokovanie, prípadne sa priamo obrátila na Ústavný súd, ktorý by rozhodol, či schválené ustanovenia zákonov sú v súlade s ústavou,“ vyzvali policajní odborári. K odborárom sa pridali aj niektoré opozičné politické strany.

Odborári sa odvolávajú práve na stav, keď platil nimi kritizovaný paragraf umožňujúci odvolať riadiaceho funkcionára bez uvedenia dôvodu. „Spravidla išlo len o likvidáciu funkcionára, čo je v rozpore nielen s ústavou, ale aj s princípmi demokratického, transparentného a nepredpojatého fungovania štátu,“ zdôraznil v stanovisku Odborový zväz polície.

„Primárnym cieľom takéhoto ustanovenia bola spravidla možnosť zo dňa na deň previesť, prípadne preložiť bez udania akéhokolvek odôvodnenia na inú funkciu ‚nevhodného‘ nadriadeného, pričom sa takýto človek zvyčajne ustanovoval do omnoho nižšej funkcie, platovej triedy, prípadne sa preložil do iného miesta výkonu štátnej služby,“ upozornili policajní odborári.

Čaputová svoje plány zatiaľ nekomentovala. „Zákon ešte nebol doručený do Kancelárie prezidentky a zatiaľ teda ešte nezačala plynúť ani lehota na jeho posúdenie,“ reagoval prezidentkin hovorca Martin Strážinec.

Aj keď minister Mikulec pre Pravdu vo štvrtok uviedol, že prijatie tohto oprávnenia s Kyselicom nekonzultoval, Hamran už deň po jeho schválení oznámil, ako ho využije. „Som striktne za to, aby sa paragraf 35 odsek 2 zaviedol, aby sa Policajný zbor očistil od politických nominantov a policajný manažment rozhodoval o tom, kto kde bude pôsobiť. A aby sa zohľadnili odborné kvality a hlavne morálne predpoklady na funkciu. Nie to ako intenzívne sú previazaní s našimi politikmi, oligarchami a finančníkmi. Takto si to ja predstavujem,“ zdôraznil Hamran v piatok.

S ministrom i bez neho

Hamran sa síce plánuje oprieť o oprávnenie ministra vnútra zasahovať do personálnej politiky polície, samotný Mikulec ale vraj pri výmenách ľudí mať žiadne slovo nebude. Dočasne poverený šéf polície hovorí, že aj o už naplánovaných personálnych zmenách ministra vnútra len oboznámil.

„Personálne zmeny nepotrebujem konzultovať s ministrom, pretože v tom mám voľnú ruku. Len som mu oznámil, kto na prezídiu končí. Nech zostane personálna politika v rámci Prezídia Policajného zboru. Nerád by som ju púšťal za dvere tejto budovy. Nebudem sem púšťať ani žiadne hlasy, ktoré budú naznačovať, kto má na akej pozícii byť. Vážim si pána ministra, lebo sa to deje prvý raz v histórii. Ja rozhodnem, kto bude viceprezident, kto krajský riaditeľ alebo riaditeľ každého odboru. Takto má vyzeráť odpolitizovanie Policajného zboru,“ zdôraznil Hamran.

Bez voľnejšej personálnej politiky sa podľa neho polícia očistiť nedokáže. „Ak niektorý funkcionár nie je schopný plniť svoje funkcie nadriadeného v patričnej kvalite, tak v súčasnej dobe nemá jeho nadriadený manévrovací priestor na to, aby ho jednoducho odvolal. Sme povinní strpieť funkcionárov, ktorým stačí v podstate navštevovať pracovisko. Predložia nám nejaké štatistiky, ktoré sú aj podľa policajtov pokrivené, a za to sa dá schovať. V minulosti sme tu mali najlepších policajných prezidentov a dnes vidíme, ako dopadli,“ tvrdí Hamran.

Policajný manažment musí mať podľa neho manévrovací priestor podobný ako v civilnom sektore. „Ak nejaký podnik nefunguje, krízové riadenie vymení manažment zodpovedný za katastrofálne výsledky. Ak polícia robí katastrofálne výsledky, manažment ani minister nemá páky, aby vykonal nápravu očakávanú aj našimi občanmi. Veď sme neboli schopní stíhať našich príslušníkov, ktorí nielenže zakrývali kriminalitu, ale ju priamo vykonávali. Manažment musí mať na to páky,“ zdôraznil policajný prezident.

Problém súčasnej právnej úpravy podľa neho spočíva v tom, že do riadiacich funkcií sa môžu hlásiť len policajti s riadiacou skúsenosťou. „Najprv zo systému odstránili všetkých funkcionárov, ktorí im nevyhovovali. Následne sa podľa nového nariadenia do výberového konania nemohol prihlásiť nikto, kto predtým nebol funkcionár. To je čisté politické betónovanie systému našich ľudí,“ priblížil.

Hamran dokonca tvrdí, že oprávnenie je systémové a nebojí sa jeho budúceho zneužitia. „Som za to, aby to ustanovenie zostalo aj do budúcnosti. Nech si to zodpovie každý minister, ktorý po ňom siahne,“ dodal Hamran.